

Evoluția afacerilor în 2019

Blitz survey privind evoluția afacerilor prognozată de companiile din România la începutul anului 2019

RAPORT GENERAL PLUS ANALIZA DATELOR PE INDUSTRII

VALORIA

Principalele concluzii ale cercetării

Acest blitz survey este un instrument prin care explorăm percepțiile executivilor de top ai companiilor importante din România – multinaționale și antreprenoriale – despre evoluția previzionată a afacerilor în anul 2019. Indicatorii pe care îi urmărim sunt: cifra de afaceri, profit, investiții, evoluția numărului de angajați și a nivelului salariilor. Chestionarul, la care s-au primit 575 de răspunsuri, a fost aplicat în perioada 5 februarie – 15 martie 2019. **În acest raport prezentăm datele comparative ale ediției de la începutul anului 2017, 2018 și cea de la începutul anului 2019.**

Top 5 concluzii

Cifra de afaceri

18% (16%)

dintre companii se așteaptă la creșteri ale cifrei de afaceri între 20% și peste 30% în 2019, față de 16% în 2018 și 23% în 2017

Profit

26% (28%)

dintre companii se așteaptă la o creștere a profitului de la 10% la peste 30% în 2019, față de 28% în 2018 și 38% în 2017

Investiții

3% (6%)

dintre companii spun că fac investiții cu 20%-30% mai mari în 2019, față de 6% care au răspuns în acest fel în anul anterior și 17% în 2017

Angajați

26% (24%)

spun că se așteaptă ca numărul de angajați să rămână neschinbat în 2019, față de 24% cu un an în urmă și 17% în 2017

Salarii

22% (17%)

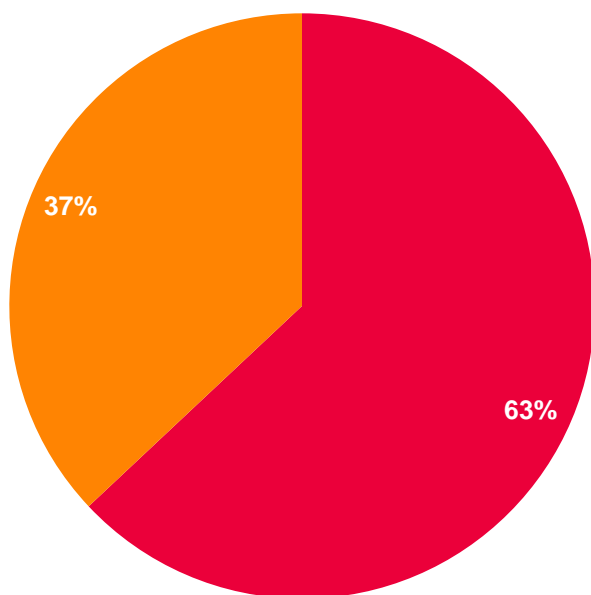
dintre companii spun că se așteaptă ca nivelul salariilor să stagneze în 2019, față de 17% în anul anterior și numai 4% în 2017

DATE
DEMOGRAFICE

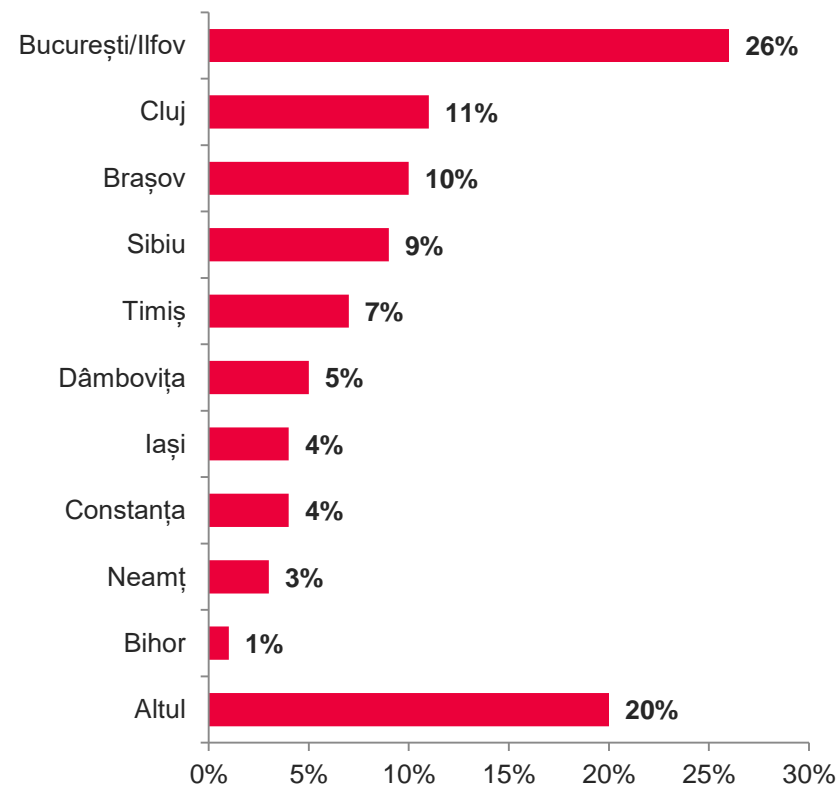
A. Date demografice, 2019

Companie românească (Da/Nu)

Răspunsuri: 575
Au omis întrebarea: 0

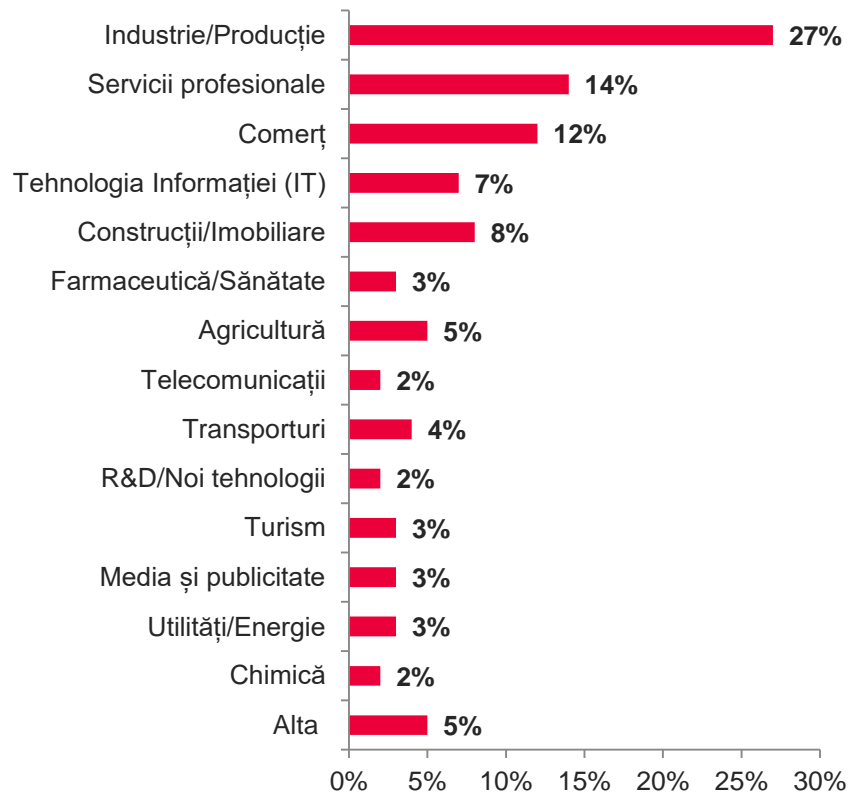
Județul în care se află sediul social

Răspunsuri: 575
Au omis întrebarea: 0

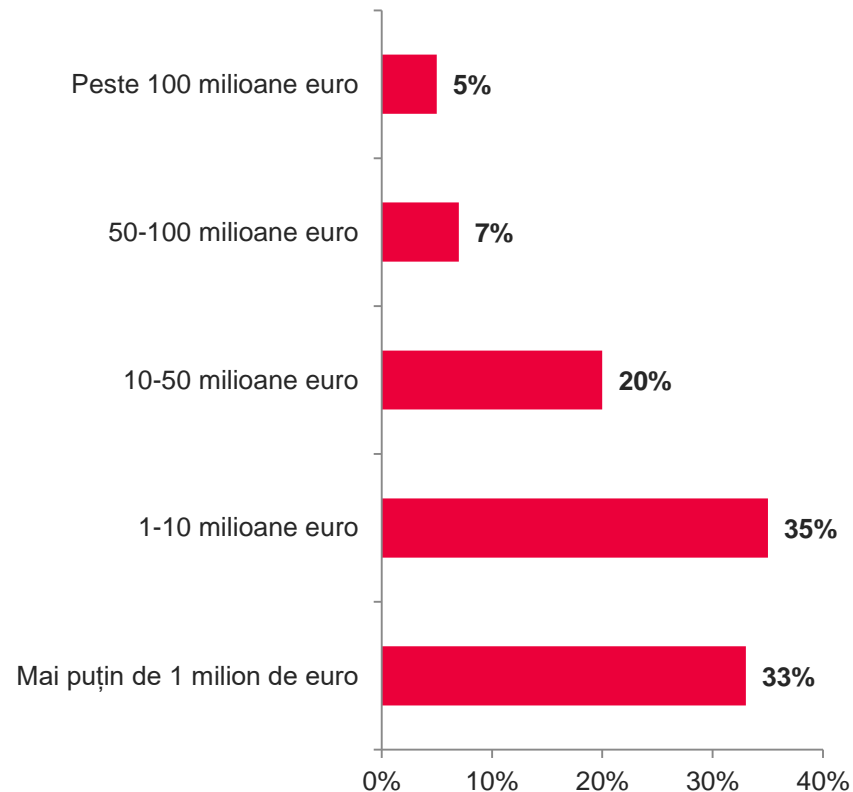
A. Date demografice, 2019

Industrie/sector

Răspunsuri: 575
Au omis întrebarea: 0

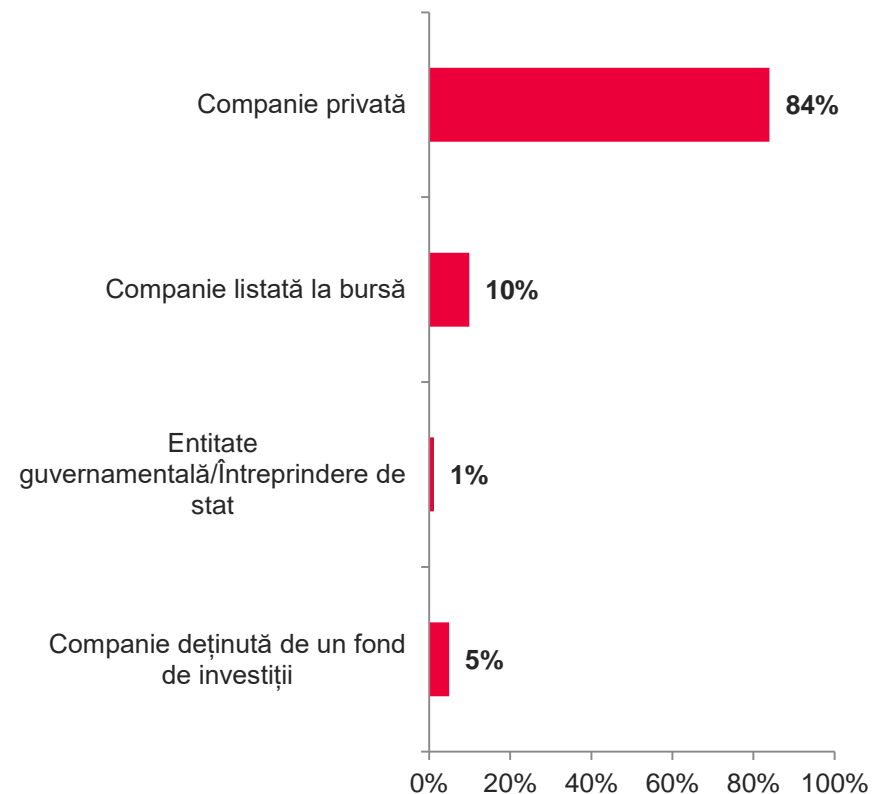
Cifra de afaceri (2018)

Răspunsuri: 575
Au omis întrebarea: 0

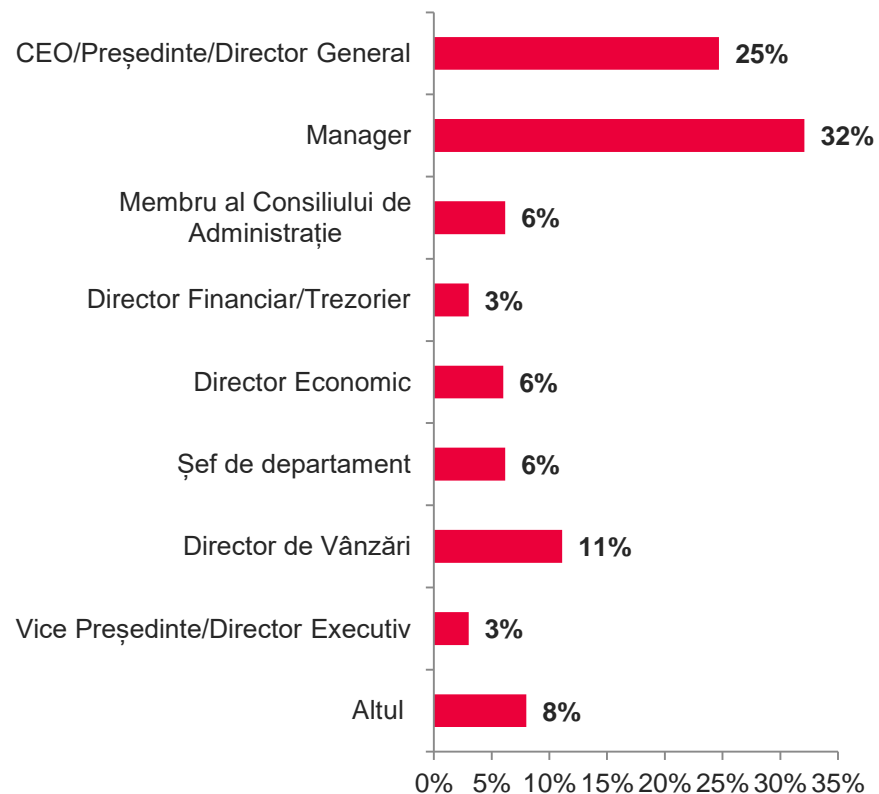
A. Date demografice, 2019

Tipul entității

Răspunsuri: 575
Au omis întrebarea: 0

Funcția respondentului

Răspunsuri: 575
Au omis întrebarea: 0

REZULTATELE CERCETĂRII

VALORIA

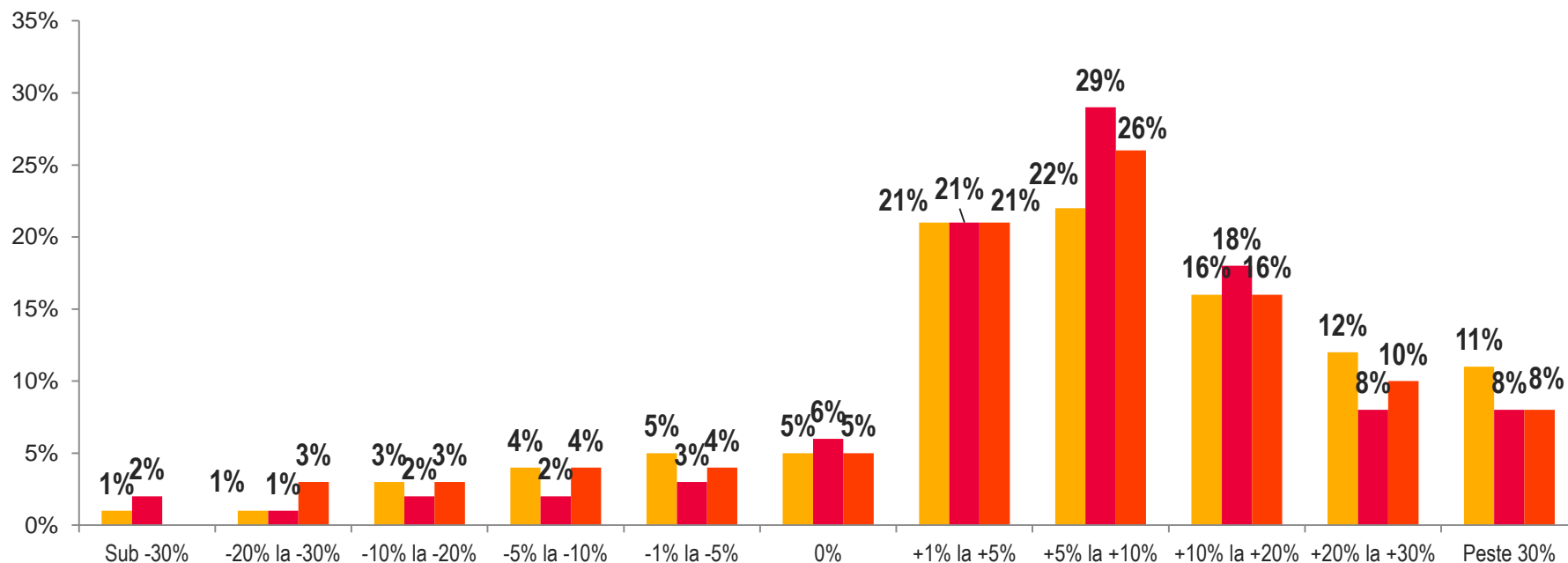
1.a

Cum vă așteptați să evolueze cifra de afaceri a companiei anul acesta? (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
 Au omis întrebarea: 4

■ 2017 ■ 2018 ■ 2019

Față edițiile de la începutul anului 2017 și 2018, perspectiva de creștere a companiilor este puțin mai conservatoare în 2019. Vedem o scădere de 3pp (puncte procentuale) a companiilor care se așteaptă la cifre de afaceri mai mari cu 5%-10%, contrabalansată de o creștere de 2pp a celor care prognozează o creștere a cifrei de afaceri cu 20%-30% și de menținerea celor care se așteaptă la o cifra de afaceri mai mare cu peste 30% în 2019.

1.b

Cum vă așteptați să evolueze cifra de afaceri a companiei în anul 2019? (un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

20%

Firme din
Producție
Industrială
+5% - +10%

31%

Firme din
Servicii
Profesionale
+5% - +10%

30%

Firme din
Comerț retail
și en gros
+5% - +10%

20%

Firme din
Tehnologia
Informației
+10% - +20%

24%

Firme din
Construcții și
Imobiliare
+5% - +10%

19%

Firme din
Agricultură și
Alimentație
+20% - +30%

18%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

27%

Firme din
Farmaceutică
și Sănătate
+10% - +20%

22%

Firme din
Telecomunicații
+5% - +10%

37%

Firme din
Transporturi
+10% - +20%

41%

Firme din
Turism
+5% - +10%

39%

Firme din
Utilități și
Energie
+1% - +5%

Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se remarca diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și a palierelor de creștere selectate. Cea mai mare creștere a cifrei de afaceri de 10%-20% este previzionată de 24% dintre firmele de IT și 37% din industria Farmaceutică și Sănătate.

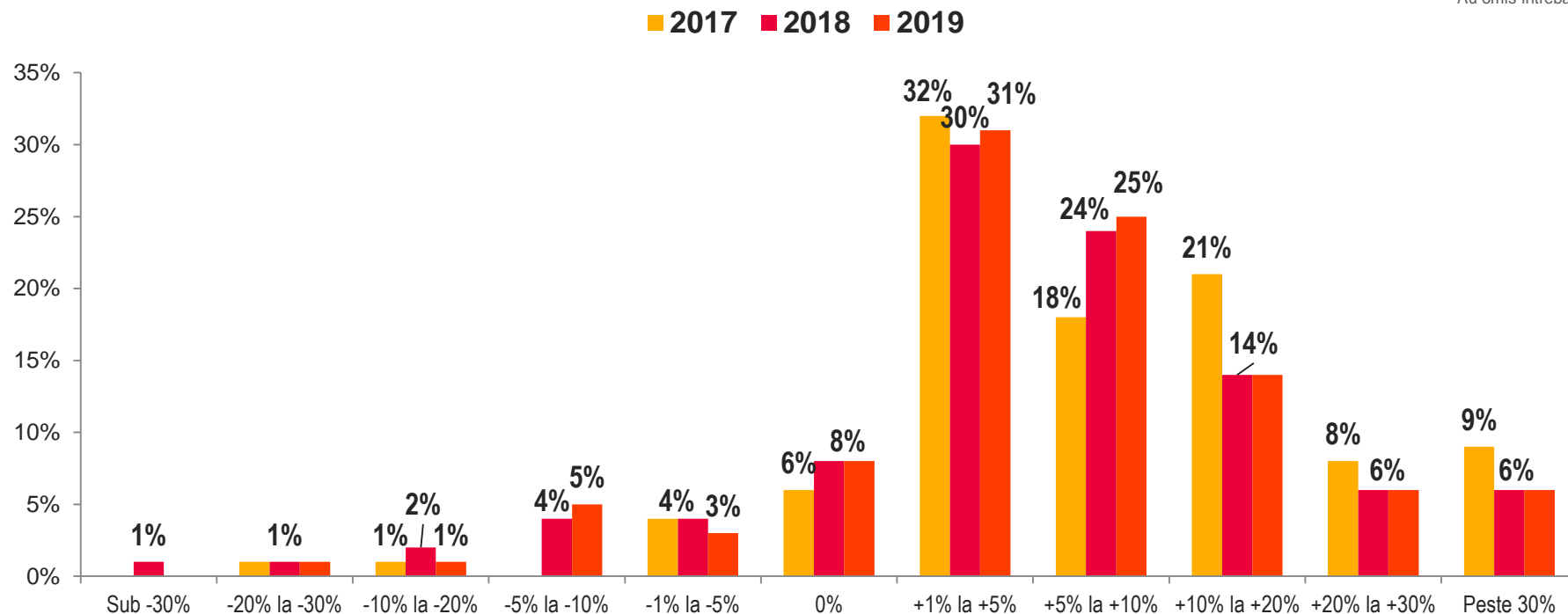
2.a

Cum vă așteptați să evolueze profitul companiei în 2019?

(un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

Previzunile privind evoluția profitului de la începutul anului 2019 sunt ceva mai pesimiste decât la începutul anului trecut. Deși 25% dintre companii (față de 24% anterior) se așteaptă ca profitul lor să crească cu 5%-10% în acest an, vedem stagnări pe toate palierele de creștere semnificativă. De asemenea se menține aproximativ același procent al companiilor care spun că profitul lor va scădea în 2019 față de anul 2018.

2.b

Cum vă așteptați să evolueze profitul companiei în 2019?

(un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

28%

Firme din
Producție
Industrială
+5% - +10%

31%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - +5%

25%

Firme din
Comerț retail
și en gros
+1% - +5%

29%

Firme din
Tehnologia
Informației
+1% - +5%

40%

Firme din
Construcții și
Imobiliare
+5% - +10%

20%

Firme din
Agricultură și
Alimentație
+5% - +10%

21%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

32%

Firme din
Farmaceutică
și Sănătate
+10% - +20%

27%

Firme din
Telecomunicații
+1% - +5%

35%

Firme din
Transporturi
+5% - +10%

51%

Firme din
Turism
+1% - +5%

27%

Firme din
Utilități și
Energie
0%

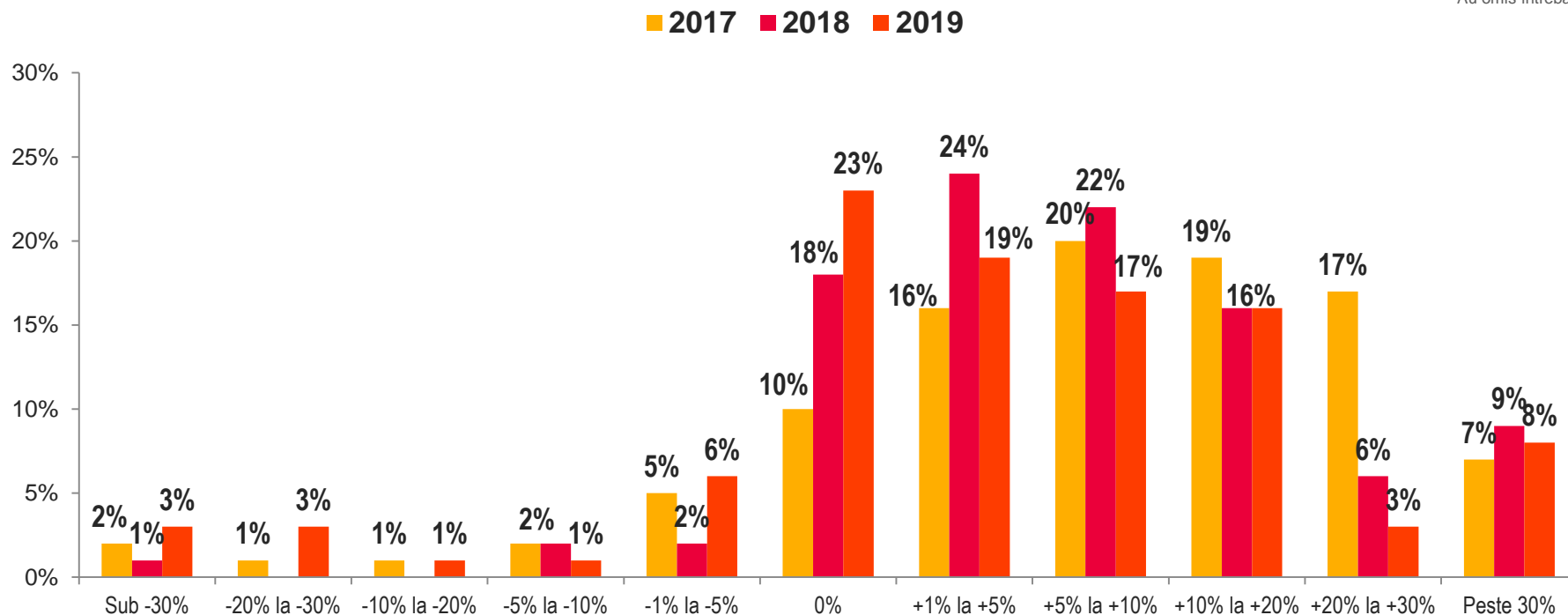
Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Cea mai importantă creștere a profitului, de 10%-20%, o preconizează firmele din agricultură și alimentație și cele din industria farmaceutică.

3.a

Cum vă așteptați să evolueze investițiile companiei în 2019?

(un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

Conform rezultatelor cercetării, 23% dintre companii spun că nu vor crește investițiile în anul 2019, față de numai 18% în 2018 și 10% în 2017. Observăm, de asemenea, că 36% dintre firme vor să își crească investițiile cu 1%-10% față de 46% anterior. În timp ce, doar 11% dintre companii spun că vor crește investițiile cu 20%-30% și peste 30% în 2019, comparativ cu 15% în anul 2018 și 24% în 2017.

3.b

Cum vă așteptați să evolueze investițiile companiei în 2019?

(un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

27%

Firme din
Producție
Industrială
+10% - +20%

25%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - +5%

30%

Firme din
Comerț retail
și en gros
+5% - +10%

37%

Firme din
Tehnologia
Informației
+1% - +5%

20%

Firme din
Construcții și
Imobiliare
+5% - +10%

23%

Firme din
Agricultură și
Alimentație
+10% - +20%

23%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

28%

Firme din
Farmaceutică
și Sănătate
+1% - +5%

37%

Firme din
Telecomunicații
+5% - +10%

43%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

32%

Firme din
Turism
+5% - +10%

45%

Firme din
Utilități și
Energie
+1% - +5%

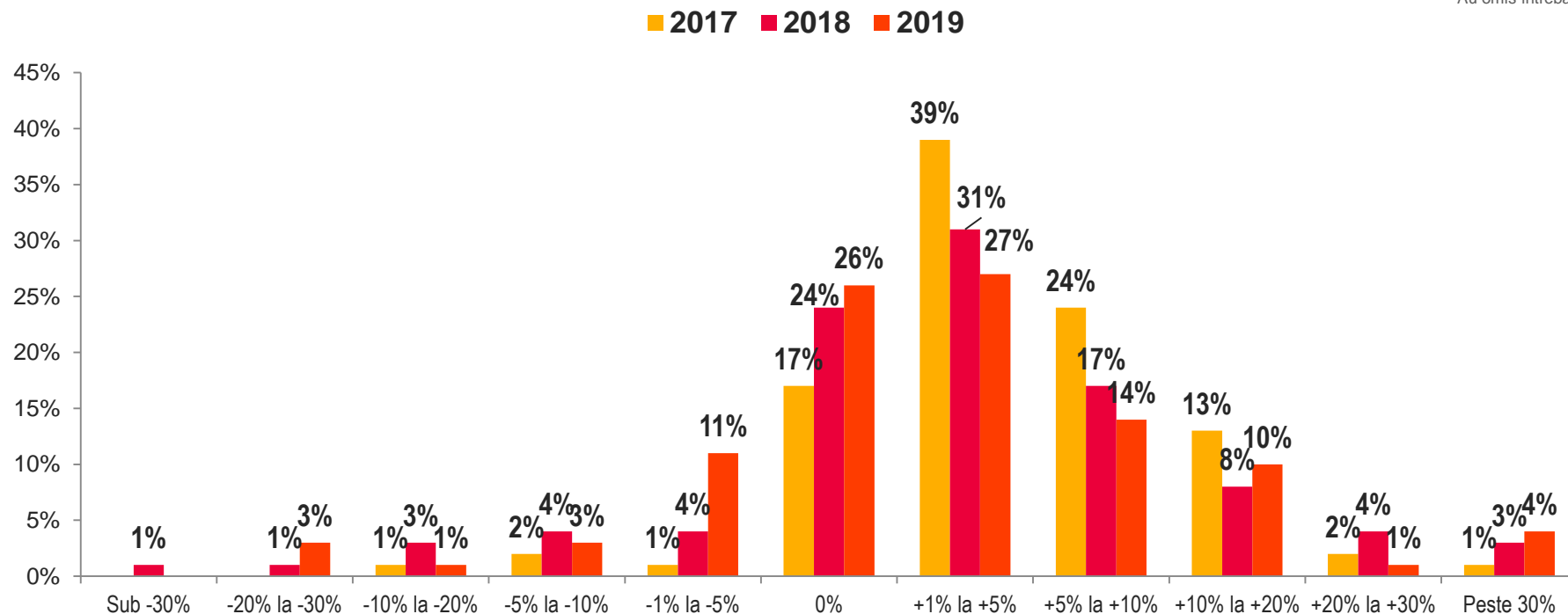
Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Cele mai multe firme din Utilități și Energie (45%) spun că vor crește investițiile cu 1%-5% în acest an.

4.a

Cum vă așteptați să evolueze numărul de angajați ai companiei în anul 2019? (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

26% dintre companiile românești nu se așteaptă la nici o creștere a numărului de angajați în 2019 față de 24% în anul 2018 și 17% în 2017. În același timp, 41% dintre companii față de 48% în 2018 și 63% în 2017 spun că se așteaptă ca personalul lor să crească în acest an între 1%-10%. Mai mult, 17% dintre companii se așteaptă ca numărul lor de angajați să scadă în 2019, față de 13% în 2018 și 4% în 2017.

4.b

Cum vă așteptați să evolueze numărul de angajați ai companiei în anul 2019? (un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

24%

Firme din
Producție
Industrială
+1% - 5%

31%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - 5%

29%

Firme din
Comerț retail
și en gros
+1% - +5%

35%

Firme din
Tehnologia
Informației
+1% - +5%

21%

Firme din
Construcții și
Imobiliare
0%

24%

Firme din
Agricultură și
Alimentație
+5% - +10%

41%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
0%

53%

Firme din
Farmaceutică
și Sănătate
+1% - +5%

44%

Firme din
Telecomunicații
+1% - +5%

35%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

41%

Firme din
Turism
+1% - +5%

27%

Firme din
Utilități și
Energie
+1% - +5%

Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Observăm că 35% dintre firmele de Producție Industrială, 27% dintre cele de Construcții și Imobiliare, 31% din Agricultură și Alimentație, 40% din Telecomunicații și 37% dintre companiile de Utilități și Energie mențin în 2018 același număr de angajați ca în 2017.

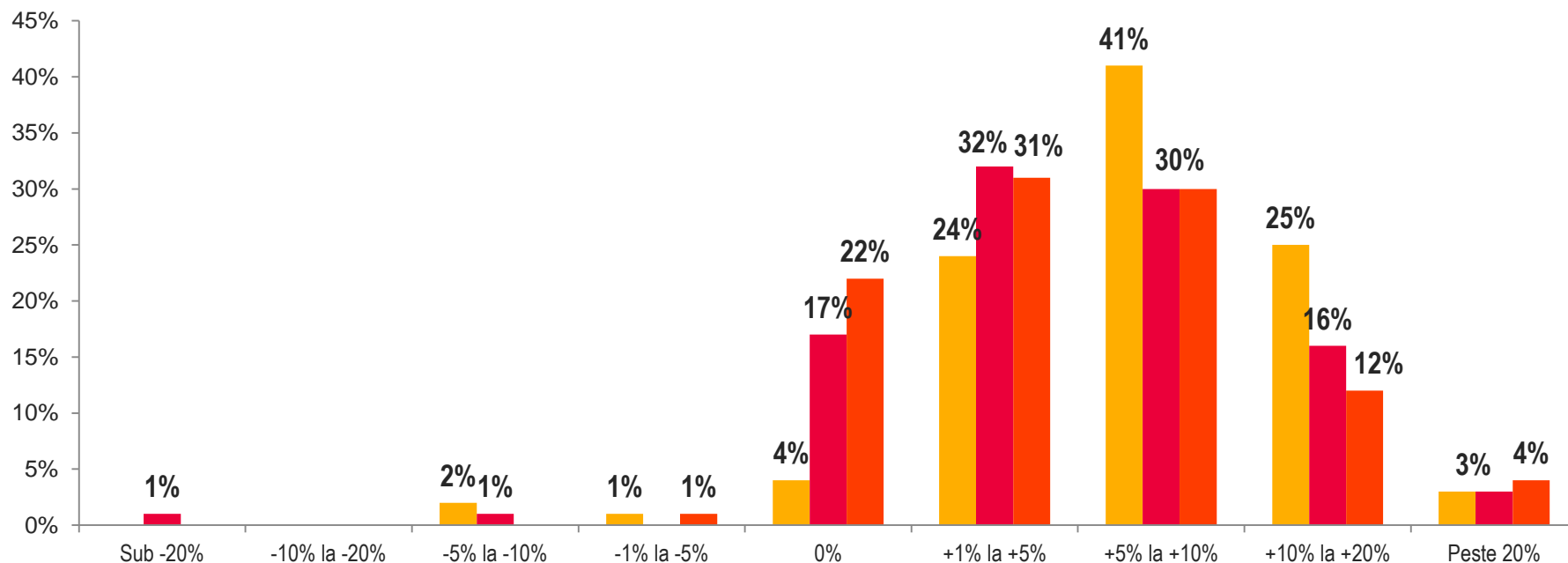
5.a

Cât de mult vă așteptați să crească nivelul salariilor în compania dvs. în anul 2019? (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

■ 2017 ■ 2018 ■ 2019

■ Dacă la începutul anului 2017, 4% dintre companii nu previzionau creșteri salariale, în 2018 procentul crește la 17%, pentru 2019 procentul crește la 22%. Scade cu 4pp procentul companiilor care vor crește salariile cu 10%-20% în 2019, față de anul 2018 și cu 13% față de anul 2017.

5.b

Cât de mult vă așteptați să crească nivelul salariilor în compania dvs. în anul 2019? (un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

33%

Firme din
Producție
Industrială
+5% - +10%

30%

Firme din
Servicii
Profesionale
+5% - 10%

24%

Firme din
Comerț retail
și en gros
+5% - +10%

40%

Firme din
Tehnologia
Informației
+5% - +10%

40%

Firme din
Construcții și
Imobiliare
+1% - +5%

28%

Firme din
Agricultură și
Alimentație
+5% - +10%

31%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

26%

Firme din
Farmaceutică
și Sănătate
+5% - +10%

37%

Firme din
Telecomunicații
+1% - +5%

38%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

24%

Firme din
Turism
+5% - +10%

30%

Firme din
Utilități și
Energie
+5% - +10%

Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Observăm că, spre deosebire de anul trecut, companiile din toate aceste industrii spun că vor crește salariile în 2018.

7.

Care sunt principalele 5 provocări ale anului 2019?

(răspunsuri multiple)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

**Atragerea și retenția
forței de muncă**

72% (59%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este prima
provocare în 2019

**Modificările
fiscale frecvente**

56% (62%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este a doua
provocare în 2019

**Creșterea
concrenței**

47% (18%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este a treia
provocare în 2019

**Creșterea
costurilor**

32% (21%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este a patra
provocare în 2019

**Instabilitatea mediului
economic și social**

24% (19%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este a cincea
provocare în 2019

Cele mai importante provocări pentru companii la începutul anului 2019 sunt: atragerea și retenția forței de muncă (72% în 2019 față de 59% în 2018), modificările fiscale frecvente (56% în 2019 față de 62% în 2018), creșterea concurenței (47% în 2019 față de 18% în 2018), creșterea costurilor (32% în 2019 față de 21% în 2018) și instabilitatea mediului economic și social (24% în 2019 față de 19% în 2018).

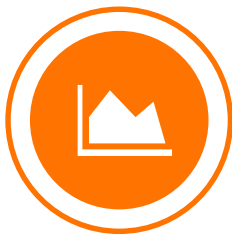
8.

Care sunt principalele 5 oportunități ale anului 2019?

(răspunsuri multiple)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

**Creșterea
economică**

52% (72%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe primul loc
în 2019

**Creșterea
consumului**

60% (69%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al doilea
în 2019

**Creșterea
exportului**

50% (52%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al treilea
în 2019

**Digitalizare,
online, IT**

57% (41%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al patrulea
în 2019

**Fonduri europene și
finanțări pentru IMM**

42% (36%)

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al cincilea
în 2019

Cele mai importante oportunități ale anului 2019 pentru companiile românești sunt: creșterea economică (52% în 2019 față de 72% în 2018), creșterea consumului (60% în acest an față de 69% anul trecut), creșterea exporturilor și deschiderea altor piețe (50% față de 52%), digitalizarea și oportunitățile din online (57% față de 41%) și accesarea fondurilor europene și a finanțărilor pentru IMM-uri (42% față de 36%).

9.

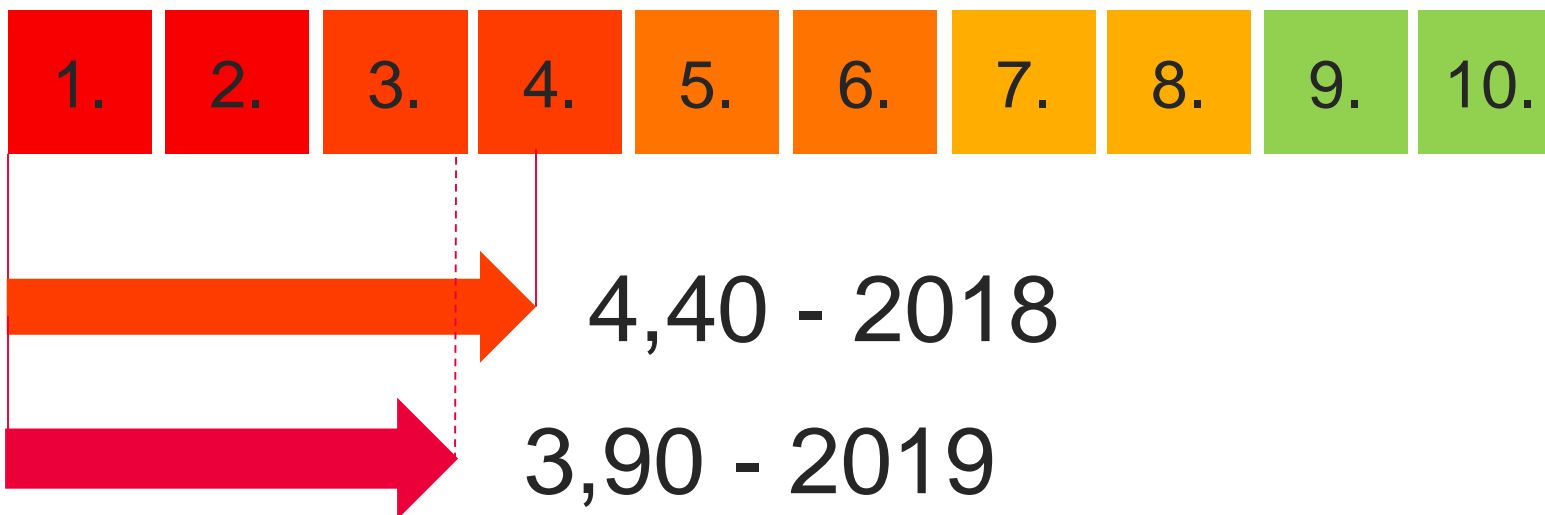
Cum credeți că va fi anul 2019 pentru afaceri comparativ cu 2018?
(1 - total nefavorabil și 10 - total favorabil) (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 571
Au omis întrebarea: 4

Total nefavorabil

Total favorabil

Companiile din România consideră că anul 2019 va fi un an mai nefavorabil pentru afaceri comparativ cu anul 2018.

CONCLUZIILE AUTORILOR

VALORIA

Concluziile autorilor

Constantin Măgdalina

Expert Tendințe și
Tehnologii Emergente
costin.magdalina@gmail.com

Evoluția afacerilor în 2019 înseamnă continuarea cercetărilor pe care le-am început în 2013 privind mediul de afaceri din România. Aceasta ediție are premiera comparativității rezultatelor din ultimii 3 ani. În intervalul 2017-2019 putem observa în cifre evoluția sentimentului de business la nivelul companiilor din România. Dincolo de speculații și ipoteze, alterarea sentimentului de business este tot mai clară. Apetitul pentru investiții continuă să se erodeze și în 2019, proiecția de creștere a numărului de angajați este conservatoare pentru o piață care se confruntă cu un deficit important al forței de muncă, încrederea că anul acesta va fi mai favorabil decât 2018 este la cote extrem de scăzute. Creșterea economică decelerează simultan cu un context de evoluție economică internațională similar și va expune curând vulnerabilitățile generate de stimularea consumului bazat pe deficite. Poate că evoluțiile fiscale și legislative din acești 3 ani ar fi fost benigne dacă ar fi fost mai întâi pro-dezvoltare și ulterior pro-consum.

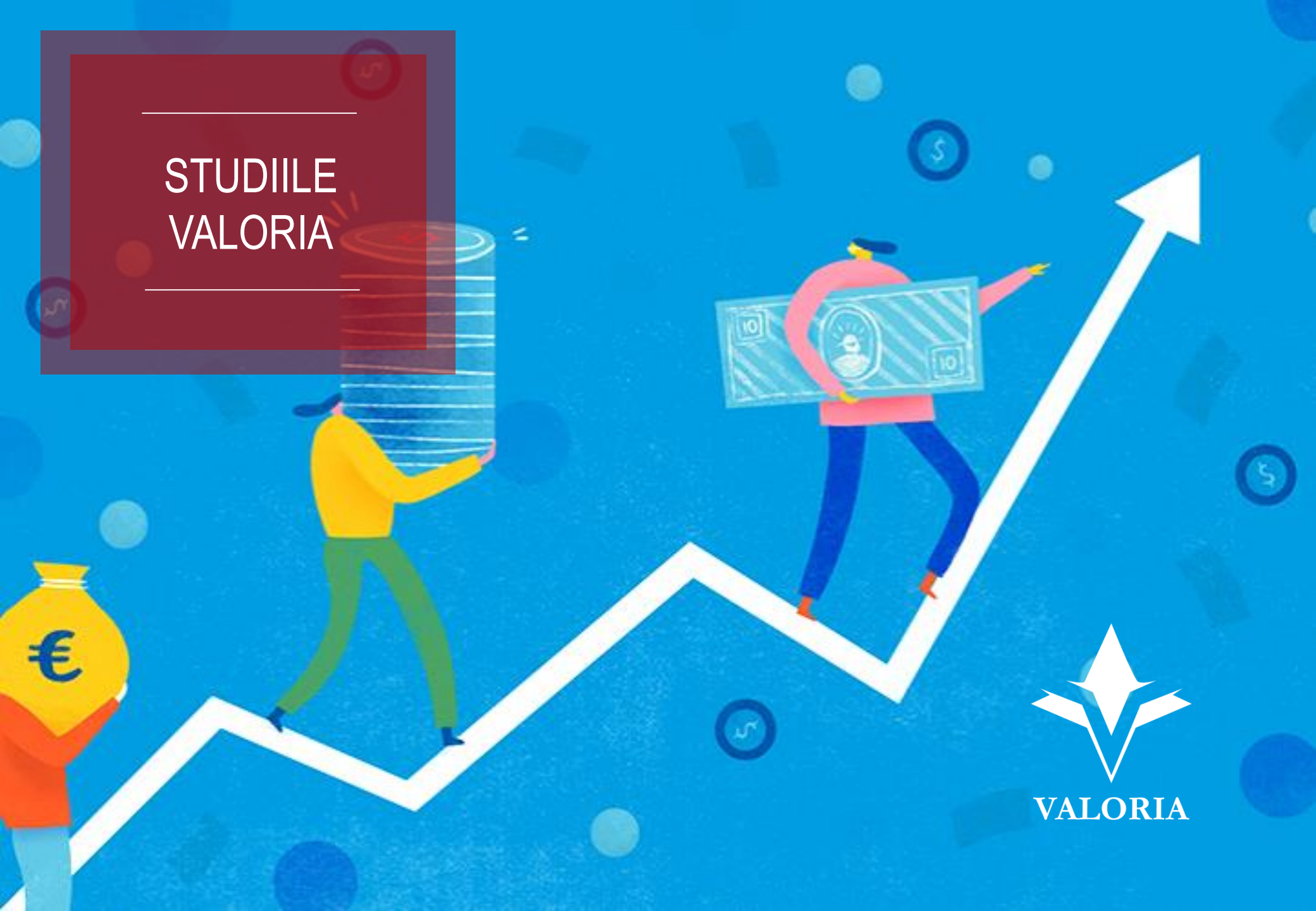

Elena Badea

Managing Partner
Valoria Business Solutions
elena.badea@valoria.ro

Cercetarea **Evoluția afacerilor în 2019** este modalitatea prin care mediul de business din România își face auzită opinia. Decidenții își estimează performanța companiei în funcție de percepția riscurilor, contextul economic, obiectivele propuse și influențele emoționale și cognitive. Riscul de țară, riscul de industrie și riscul de companie ghidează luarea deciziilor cu privire la investiții, politica de personal, nivelul salariilor. Această cercetare surprinde dinamica percepției decidenților în 2019 cu privire la acești indicatori. Contextul măsurilor fiscale și legislative din ultimii 3 ani pare să fi afectat percepția riscului la nivelul decidenților și a condus la deprecierea sentimentului de business. Exacerbarea consumului stimulează decizii de valorificarea momentului, dar amintește și de perioada premergătoare crizei inducând comportamente decizionale precaute. Pe acest fond rezultatele cercetării arată adâncirea neîncrederii în favorabilitatea evoluțiilor economice în 2019 față de 2018.

STUDIILE VALORIA

Studiile Valoria. Relevanță și competență.

Comportamente de cumpărare în era consumatorilor digitali 2018

Aceasta este o cercetare privind modul în care evoluează aceste comportamente pe măsură ce mediul digital devine mediul preferat de cumpărare pentru consumatori.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Barometrul digitalizării în companiile din România 2017

Acest studiu sondează percepțiile managerilor și directorilor executivi cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România. Există și un studiu separat cu răspunsurile directorilor generali vs. răspunsurile managerilor.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Studiile Valoria. Relevanță și competență.

Barometrul digitalizării

Studiu despre percepția managerilor cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România

Ediția 2018

Barometrul digitalizării în companiile din România 2018

Acest studiu sondează percepțiile managerilor și directorilor executivi cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România. Ediția a doua prezintă și date comparative.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Barometrul digitalizării

Studiu despre percepția top managerilor comparativ cu cea a managerilor cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România

Ediția 2018

Barometrul digitalizării în companiile din România 2018

Percepția directorilor generali

Acest studiu relevă percepțiile directorilor generali cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Studiile Valoria. Relevanță și competență.

Tendințe și provocări în HR 2018

Acest studiu sondează percepțiile directorilor executivi din top managementul companiilor și ale directorilor de HR cu privire la provocările strategice care stau în fața funcției de HR.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Dinamica și perspectiva domeniului de CSR 2018

Acest studiu sondează percepțiile managerilor și directorilor executivi cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

DATE DE
CONTACT

Date de contact și mulțumiri

Constantin Măgdalina

Expert Tendințe și Tehnologii Emergente
Valoria Business Solutions
costin.magdalina@gmail.com

Elena Badea

Managing Partner
Valoria Business Solutions
elena.badea@valoria.ro

Dorim să le mulțumim tuturor celor care au răspuns chestionarului trimis pentru realizarea acestui studiu. Am fost încântați să constatăm interesul pentru această temă, dar și răspunsurile prompte.

Despre Valoria

Valoria Business Solutions este o companie de training, consultanță și coaching. Misiunea companiei este aceea de a transforma în valoare potențialul echipelor și organizațiilor. Competența, încrederea, inovația și pasiunea sunt valorile pe care le susținem prin tot ceea ce facem. Credem în oameni și în aspirația lor de împlinire personală și profesională și în dorința lor de a-și accelera potențialul. Aflați mai multe despre noi pe: www.valoria.ro.

Aceasta este o analiză cantitativă care își propune să evidențieze tendințe în legătură cu aceasta temă și să pună la îndemână ipoteze de lucru ce pot fi ulterior validate prin cercetări de piață extinse, pe eșantioane reprezentative. Acest material este conform informațiilor pe care le deținem la momentul redactării. El are un caracter informativ și de aceea se recomandă apelarea la asistență specializată înainte de a întreprinde orice acțiune în baza lui.

Valoria Business Solutions SRL

Training | Consultanță | Coaching

Elena Badea, Managing Partner

Mobil: 0726 13 99 02

Email: elena.badea@valoria.ro

Web: www.valoria.ro

VALORIA

